

Juryrapport W.A. van Es-prijs 2015

De W.A. van Es-prijs is een stimuleringsprijs voor jong onderzoekstalent op het gebied van de Nederlandse archeologie. Aan de prijs, die jaarlijks tijdens de Reuvensdagen wordt uitgereikt, is een oorkonde verbonden en een geldbedrag van € 2000,-, beschikbaar gesteld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De W.A. van Es-prijs wordt alternerend uitgereikt voor een proefschrift en een masterscriptie. Dit jaar gaat de prijs naar de beste masterscriptie van de afgelopen drie jaar.

Scripties konden worden voorgedragen door de begeleiders. En dat heeft dit jaar een rijke oogst van negen scripties opgeleverd. Mooi is dat alle universiteiten vertegenwoordigd zijn: de Rijksuniversiteit Groningen, de Universiteit Leiden, de Radboud Universiteit, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam.

De jury, bestaande uit Stijn Arnoldussen, Wim van Es, Annelou van Gijn, Roel Lauwerier, Benoît Mater en Johan Nicolay en, had dus echt wat te kiezen. En gezien het overwegend hoge niveau van de scripties was het beoordelen van de scripties bepaald geen straf. Temeer omdat de scripties zeer divers van periode, onderwerp en methodiek zijn.

Voordat ik namens de jury de winnaar van de W.A. van Es-prijs 2015 bekendmaak, geef ik een korte schets van de genomineerde scripties.

Nathalie Brusgaard (UL) schreef een heldere, analytisch en stilistisch zeer sterke scriptie over de betekenis van runderen in de bronstijd met een flink trans-disciplinair karakter, waarin verschillende bronnen – archeologische, natuurwetenschappelijke en antropologische – betekenisvol worden samengebracht.

Benjamin Honigh (UL) presenteerde een nauwgezette en omvangrijke inventarisatie van gouden munten uit de Romeinse tijd en gebruikt deze voor een analyse van chronologische en contextuele patronen en gaat vervolgens in op de politieke boodschappen die deze munten uitdragen.

De studie van Sander Jansen (RUG) over vroegmiddeleeuws Deventer levert prachtige bouwstenen voor verdere synthese door het samenbrengen van informatie over een archeologisch slecht gekende periode, waarbij ook niet-gangbare paden - het benaderen van detector-amateurs - zijn benut.

Verfrissend vond de jury het werkstuk van Nienke Lameris (UvA), waarin de historische ruimtelijke ontwikkelingen van twee wijken in Utrecht worden bestudeerd op het grensvlak van sociale geografie, geschiedenis en archeologie. Ook het gebruik van interviews als methodiek vond de jury passend en bij een grotere dataset zeker renderend.

Sam Leeftang (VU) schreef een scriptie over de IJzertijd van zuidwest Nederland waarin een interessante en nog weinig gebruikte dataset wordt gebruikt en een kritische stellingname tegen gevestigde meningen niet uit de weg wordt gegaan.

De scriptie van Josje van Leeuwen (UvA) over middeleeuws Medemblik is een omvangrijk en zeer fraai uitgegeven betoog, waarin belangrijke gegevens kwaliteitsvol zijn samengebracht en uitgewerkt; ook de uitvoerige historische inkadering mocht op waardering van de jury rekenen.

Mariska de Vos (RUG) schreef een degelijk stuk werk over de inventaris van een bij Dronten gevonden achttiende-eeuws vrachtschip.

De jury was zeer onder de indruk van de wetenschappelijke stijl, de heldere betooglijn en de verzorgde vorm van de scriptie van Frank Beijaard (RUN). Dit werkstuk dat een chronologische en ruimtelijke analyse is van de sporen en vondsten van de Romeinse versterking op het Kops Plateau in Nijmegen is een dappere kapitalisatie van veel onderzoek van deze complexe en belangrijke vindplaats. De jury wil aan deze bijdrage graag een eervolle vermelding toekennen.

Maar winnaar van de W.A. van Es-prijs 2015 is Karen de Vries met haar op het Groninger Instituut voor Archeologie (RUG) geschreven research master scriptie *'Together Apart. Iron age deposition practices on the Fries-Drents Plateau.*

Kort en bondig typeert de jury haar scriptie als een goed onderbouwd, helder geschreven en fraai geïllustreerd onderzoek waarin (rituele) deposities uit zowel natte als droge contexten doelgericht zijn samengebracht en goed gestructureerd in relatie tot elkaar zijn geanalyseerd.